

Stand-by Černá díra na peníze

I když při odchodu z domova vypnete elektrické spotřebiče, přesto **VE SPÁNKOVÉM REŽIMU** polykají drahocennou energii. Evropská unie hodlá prostřednictvím nové regulace omezit jejich nenasytnost.

JULIA FRÖHLICH

Průmerný roční účet čtyřčlenné rodiny za elektrinu činí podle údajů ČEZ v České republice cca 18 000 Kč. Kvůli nenasytnosti dodavatelů elektriny však cena této energie neustále roste a růst bude. Váš účet by ale mohl být nižší, kdybyste zbytečně neplatili za energii, kterou odebírají spotřebiče, o nichž si myslíte, že jste je vypnuli. V domácnostech a kancelářích se dnes nachází nepřehledné množství televizorů, reproduktorů, počítačů, mikrovlnných trub, praček a myček, které sice momentálně nic nedělají, přesto na vás ale blížají svými diodami. Evropská unie se rozhodla proti zbytečné spotřebě zařízení ve stand-by režimu bojovat a připravuje první regulaci, která se stane základem tzv. politiky ekodesignu, neboli ekologického designu.

Evropský komisař pro energetiku Andris Piebalgs tvrdí, že v evropském měřítku by se mělo tímto omezením ušetřit až 35 miliard kWh.

Prozatím to jsou však pouze teoretické úspory a spíše zbožné přání. Spotřeba elek-

Výrobci jsou již dnes krok před EU.

trické energie neustále roste, i když se pravidla pro snižování spotřeby zpřísňují a ekologické povědomí občanů se zlepšuje.

Regulace EU: Příkon v režimu stand-by nesmí překročit 1 watt

Od roku 2010 nastaví Evropská unie limit spotřeby pro spotřebiče ve spánkovém režimu nebo zdánlivě vypnutá zařízení. Nové domácí a kancelářské spotřebiče budou ve spánkovém režimu moci spotřebovávat pouze 1 watt. Pokud jsou vybaveny

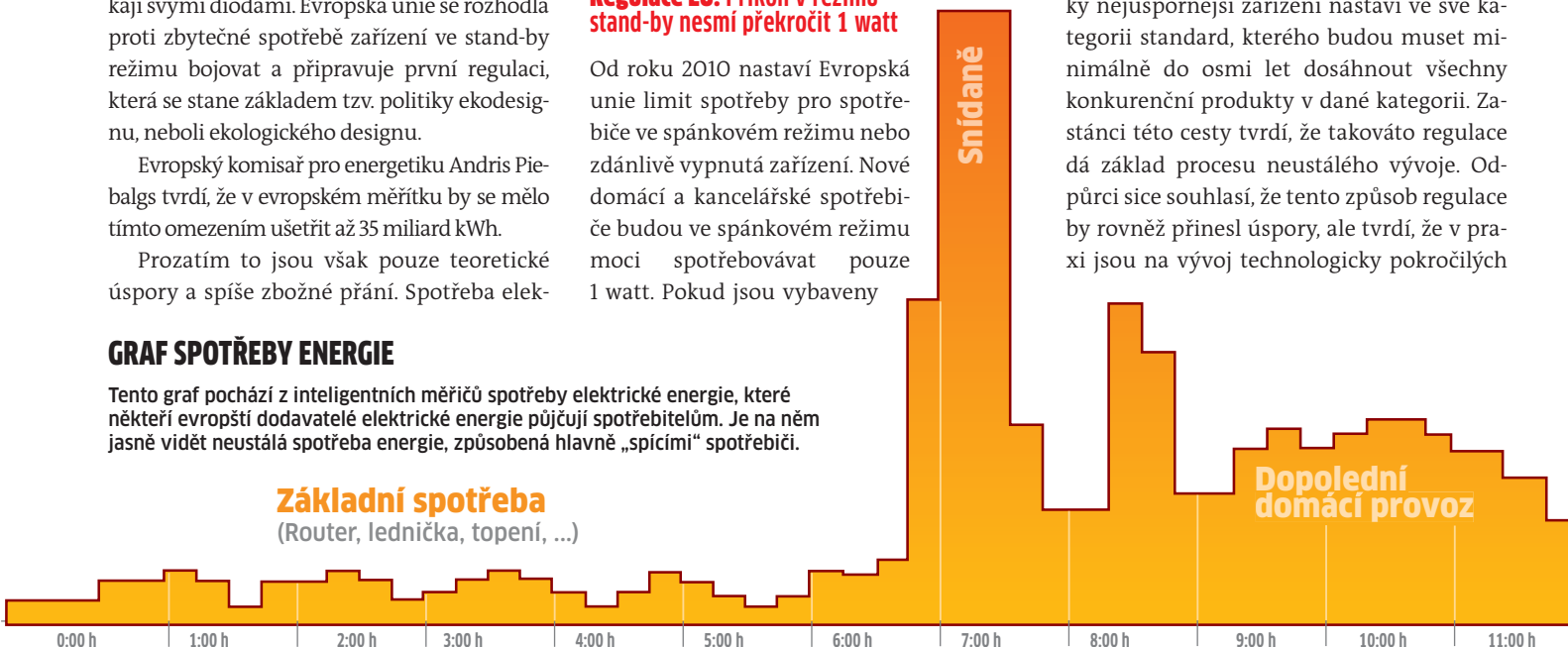
displejem, bude spánkový limit spotřeby stanoven na 2 wattů. Po uplynutí dalších tří let budou tyto limity zpřísněny ještě o dalších 50 procent, tedy na polovinu. Limity se budou týkat nejen zábavní a výpočetní elektroniky, ale i dalších domácích spotřebičů, jako jsou pračky, myčky nádobí nebo automatické kávovary.

Odpůrci regulace navrhuji naprosto jiný přístup, který je podobný principu, jenž byl úspěšně implementován v Japonsku. Základem „japonského“ přístupu je, že energeticky nejúspěšnější zařízení nastaví ve své kategorii standard, kterého budou muset minimálně do osmi let dosáhnout všechny konkurenční produkty v dané kategorii. Zastánci této cesty tvrdí, že takováto regulace dá základ procesu neustálého vývoje. Odpůrci sice souhlasí, že tento způsob regulace by rovněž přinesl úspory, ale tvrdí, že v praxi jsou na vývoj technologicky pokročilých

GRAF SPOTŘEBY ENERGIE

Tento graf pochází z inteligentních měřičů spotřeby elektrické energie, které někteří evropské dodavatelé elektrické energie půjčují spotřebitelům. Je na něm jasně vidět neustálá spotřeba energie, způsobená hlavně „spícími“ spotřebiči.

Základní spotřeba
(Router, lednička, topení, ...)

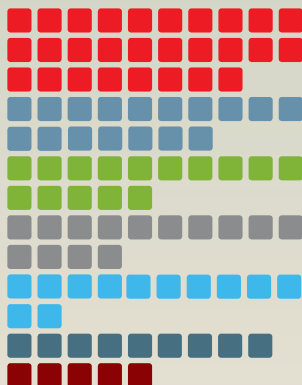

Hladoví spáči
Spotřebiče se ve spánkové
spotřebě od sebe velmi liší.

Audiosystém
2 až 24 wattů

SPÁNKOVÉ ZTRÁTY

Statistický výzkum zkoumal energetické ztráty zdánlivě vypnutých zařízení v evropských domácnostech. Největší ztráty způsobují starší televizory, videorekordéry a DVD přehrávače – celkem 28 procent. 17 procent ztrát vykazují audiosystémy a reproduktory.

28% TELEVIZORY A VIDEO
17% AUDIO
15% POČÍTAČOVÁ TECHNIKA
14% TEPLÁ VODA
12% DOMÁCI SPOTŘEBIČE
9% TELEKOMUNIKACE
5% PROVOZNÍ SPOTŘEBIČE

ZDROJ: UMWELTBUNDESAMT

INTERVIEW

„Jde nám o nízké náklady“

Andris Piebalgs,
evropský komisař pro energetiku

Co je jádrem nové regulace EU týkající se spotřeby ve spánkovém režimu?

Regulace je součástí politiky ekodesignu a týká se všech domácích a kancelářských spotřebičů, například televizorů, počítačů, ale třeba i mikrovlnných trub. Od roku 2010 budou tyto spotřebiče moci ve spánkovém režimu spotřebovat pouze jeden nebo dva watt. Tato spotřeba je možná i se současnými technologiemi.

Jste s touto regulací spokojen?

Velmi za touto regulací stojím, protože již brzy povede k výrazným úsporám energie.

Jak se stavíte k přístupu, že by regulace byla odvozována od technologicky nejpokročilejších zařízení, která by ostatní zařízení musela následovat?

Tento model má jistě své výhody, je ale bohužel spojen s vysokou technickou komplexitou a vysokými náklady. Podle nás by měly ekologické aspekty jít ruku v ruce s nízkými náklady. To tento model neumožňuje.

Vypínáte doma všechny spotřebiče?

Ano, snažím se. Pokud nějaký spotřebič nepotřebuji, vypínám jej. Odcházím-li z domova, vytahuji jej ze zásuvky.

Oběd

moderních zařízení vydávány ohromné prostředky a tyto prostředky stejně nedosahují tak vysokých energetických úspor, o kterých hovoří návrh politiky ekologického designu.

Účty za elektřinu: Domácnosti by mohly ročně ušpřit až 2 000 Kč

Ušetřit ročně 2 000 korun za elektřinu jen tím, že budeme nepoužívané přístroje vypojoovat ze zásuvky nebo si pořídíme napájecí prodlužovačku s vypínačem, zní velmi lákavě, ale uvedená úspora je pouze teoretická. Mnohem větší úspory lze dlouhodoběji dosáhnout výměnou zastaralých praček, ledniček a bojlerů za produkty označené energetickou třídou A nebo A+. Každopádně vypínat nepoužívané spotřebiče nikoho

nezabije. Klasickým příkladem je například zbytečně zapnutý zesilovač a reproduktory. Doporučujeme však dávat pozor u zařízení, které se mohou při dlouhodobém vypnutí resetovat.

Ale zpět k energetické politice EU a povědomí lidí o úsporách energie. V Evropě existují i osvědčení dodavatelé elektrické energie, kteří svým zákazníkům mohou zapůjčit inteligentní měřiče spotřeby, jež sledují spotřebu jednotlivých zařízení a výsledky zasílají na server, na kterém si snadno prohlédnout „svá“ rozklíčovaná data.

Co se výrobců týče, moc se nastávajícího omezení nebojí. Během posledních let totiž všeobecně kladou velký důraz na úsporný provoz svých produktů. Již dnes spotřebuje řada TV, monitorů, a dokonce DVD rekordérů ve spánkovém režimu méně než 0,1 wattu, což je zlomek limitu budoucí regulace. **AUTOR@CHIP.CZ**

Základní spotřeba
(Router, lednička, topení, ...)

